

SZALONTÁN BÚJKÁLT VÖRÖSMARTY MIHÁLY

Magyari Barna

HU:

Százhetvenöt éve történt.

Azzal, hogy Petőfi Sándor számos alkalommal járt Szalontán Arany Jánoséknál, mi szalontaiak mind tisztában vagyunk. Arról viszont, hogy a XIX. század másik nagy költőóriása, Vörösmarty Mihály huzamosabb időt töltött Szalontán az Arany családnál, csak igen keveseknek van információjuk.

Vörösmarty Mihály és Arany János ismerték egymást, mint a kor nagy költői, sőt néha leveleztek is.

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc leverését követő megtorlási időszakban Vörösmarty úgy vélte Pest-Budán nincs biztonságban. Attól tartott, hogy a forradalommal és szabadságharccal való aktív szimpatizálása miatt őt is letartóztatathatják. Ettől a felismertségtől vezérelve, el is hagyta a fővárost

és egészen Szalontáig, Arany Jánoshoz menekült. Pontosán 175 esztendővel ezelőtt, 1849 őszén Vörösmarty Mihály heteket töltött Szalontán Arany Jánoséknál.

A fővárostól távoli mezővárosban biztonságban érezte magát. Hisz gondoljunk csak bele: akkor még a fényképeket az újságok sem alkalmazták. Tehát, ha esetleg körözést ki is adtak volna személye ellen (amiről nekem nincs konkrét információ), fotója nem lehetett volna benne a sajtóban.

Aranyéknál heteket töltött Vörösmarty Mihály, s ez idő alatt állítólag Arany János, több fővárosi barátjánál, levelezőtársánál is az iránt érdeklődött, hogy azok mit tudnak, Vörösmarty Mihályról?

Aztán mikor meggyőződtek róla, hogy a Csongor és Tünde szerzője nem áll körözés alatt, a költővendég, ahogy jött, úgy több napos viszontagságos utazással visszament csendben a fővárosba.

Tudomásom szerint, Vörösmarty Mihály azt, hogy Őt Arany János (aki akkoriban maga is tartott letartóztatástól) befogadta, sohasem felelte el!

Ám sajnos ezt követően már csak alig hat esztendőt élt, ugyanis 1855-ben elhunyt. Így amikor 1860-ban Arany János is a fővárosba költözött, Vörösmarty Mihály már nem volt az élők sorában, így nem folytathatták a személyes

barátságot.

Ezzel a történettel azért álltam most elő, hogy amikor a Szalontán járt híres emberekre gondolunk, ne csak Petőfi Sándor, Grosics Gyula, Puskás Ferenc stb. jusson eszünkbe, hanem Vörösmarty Mihály is...

VÖRÖSMARTY MIHÁLY ASCUNS ÎN SALONTA

Magyari Barna

RO:

A fost acum 175 de ani.

Noi, locuitorii din Salonta, știm cu toții că Sándor Petőfi a vizitat casa lui Arany János din Salonta de mai multe ori. Cu toate acestea, foarte puțini dintre noi știu că Vörösmarty Mihály, un alt mare poet al secolului al XIX-lea, a petrecut perioade mai lungi de timp cu familia Arany în Salonta.

Vörösmarty Mihály și Arany János se cunoșteau ca mari poeți ai vremii și uneori chiar făceau schimb de scrisori.

În timpul perioadei de represalii care a urmat reprimării Revoluției de la 1848-1849 și Războiului de Independență, Vörösmarty credea că Pest-Buda nu era un loc de încredere. Se temea că și el ar putea fi arestat pentru simpatia sa activă față de revoluție și lupta pentru libertate. Împins de această teamă, el a

părăsit capitala și s-a refugiat la Arany János în Salonta.

În urmă cu exact 175 de ani, în toamna anului 1849, Vörösmarty Mihály a petrecut câteva săptămâni la Arany János în Salonta.

Se simțea în siguranță într-un oraș de câmp, departe de capitală. Dar gândiți-vă: la acea vreme, fotografiile nu erau folosite nici măcar în ziare. Așadar, chiar dacă ar fi fost dat în urmărire (despre care nu am informații concrete), fotografia sa nu ar fi apărut în presă.

Vörösmarty Mihály a petrecut săptămâni întregi cu familia Arany, iar în acest timp Arany János ar fi întrebat mai mulți prieteni și corespondenți ai săi din Budapesta ce știau despre Vörösmarty Mihály. ■ ■ ■ ■

Apoi, când s-au convins că autorul lui Csongor și Tünde nu era căutat, cumnatul poetului s-a întors liniștit în capitală, așa cum venise, după câteva zile de călătorie dificilă.

Din câte știu eu, Vörösmarty Mihály nu a uitat niciodată că Arany János (care se temea el însuși de arestare la acea vreme) îl găzduise! Din păcate, însă, nu a trăit decât mai puțin de șase ani după aceea, deoarece a murit în 1855. Astfel, când Arany János s-a mutat în capitală în 1860, Vörösmarty Mihály nu mai era în viață, așa că nu au mai putut continua prietenia lor personală.

V-am spus această poveste pentru ca atunci când ne gândim la oamenii celebri care au vizitat Szalonta, să ne gândim nu numai la Petőfi Sándor, Grosics Gyula, Puskás Ferenc etc., ci și la Vörösmarty Mihály...

